

Samling af Historier og Sange i den korte Komædie, som her blev levendegjort gennem en Fremstilling i det jyske Landsmaal. Men selv om man har læst dem aldrig saa ofte, har det dog knebet med at tilegne sig dem fuldt ud paa Grund af de uforstaaelige Dialektord, der her lød fra de unge Jyders Munde som den letteste Sag af Verden.

Sjællændere og Fynboere klappe omkap med Jyderne; thi de kunde ialfald nyde de unge, skønne Mands- og Kvindestemmer i Sangene, det lune Humor i Fortællemaaden, de sejge Gestus og hele Udstyrets morsomme og ægte Karakter.

Da Forestillingen var forbi, læste Hr. Jeppe Aakjær enkelte af sine Digte, og hvem der ikke tidligere havde haft den Glæde at høre dette, fik nu Forstaaelse af, hvor intim en Forbindelse der findes mellem Jeppe Aakjærs Digterbegavelse og det jyske Maal.

Man maa høre Versene om Manden med Hjulbøren, der knirker gennem Omkvædet, eller om Pigen, der foragtelig kalder Mændene »no'et sølle Rimpels — Skrimpelstøj«, for at forstaa Jeppe Aakjærs sjældne Evne til at udnytte det jyske Sprogs Rigdom og skabe Rytme af dets ejendommelige Klang.

Kvindevalgretten paa Island.

Det vil være Læserne bekendt, at Danmarks Konge underskrev Islands nye Grundlov den 19. Juni, og at den giver Kvinderne politisk Valgret. Derimod er det sikkert mindre bekendt, at Islands Kvinder trods Manglen af politiske Rettigheder allerede er lige-stillede med Mændene paa Omraader, hvorfra de danske er udelukkede.

I 1911 fik de — blot ved at udtale Ønsket derom, — vedtaget en Lov, der giver Kvinderne lige Adgang med Mændene til *alle* Landets Embeder; de kan endog blive Præster og Ministre.

Hvem der kender Befolkningen hævder, at intetsteds findes der et mere kameratligt Forhold mellem Mænd og Kvinder eller større Forstaaelse fra Mændenes Side overfor Kvindernes sociale Betydning end paa Island. Et Bevis herfor er, at Kvinderne fik kommunal Valgret allerede i 1886, længe før de havde dannet Foreninger eller stillet Krav derom i Almindelighed. Til Gengæld har de tidligere end de fleste andre Kvinder vist Interesse for de nationale Spørgsmaal, sociale Reforme og politiske Sager, der optog Mændene. Saadan har de f. Eksp. i aarevis interesseret sig for at faa et Universitet i Rejkjavik, hvilket jo nu er sket, og de har med stor Iver arbejdet for Afholds-

sagen, saaledes at det i væsentlig Grad skyldes dem, at al Spiritus er forbudt.

Kvindens politiske Valgret kommer derfor ikke som en Revolution, der i det hele og store vil omforme Begreberne, men danner snarere Rammen om en Udvikling, der allerede har fundet Sted, og er Vidnesbyrd om en gensidig Forstaaelse mellem Landets Mænd og Kvinder.

Islands Alting bestaar af to Afdelinger; til den øverste af disse vælges der ved Forholdstal, til den nederste i Enkeltmandskredse.

Finland.

Den russiske Censur har siden Krigens Begyndelse hindret Finlands Kvinder i at sende deres Blade til Udlandet. I Juli modtog »Kvindevalgret« imidlertid alle Numre af Maanedsskriftet »Nutid« fra August 1914 til April 1915. Men Indholdet bar i den Grad Præg af Censur, at det ikke meddelte det mindste om Øjeblikkets Forhold, foruden at de fleste Artikler manglede hele Sider eller lange Stykker, der var klippet ud.

Endelig modtog vi for nogen Tid siden fra »Nutid«s Redaktion en Pjece, bestillet »Læsning om Kvindebevægelse og andre sociale Spørgsmaal«, der nu bliver udsendt til de finske Abonnenter

rig Fred. I Tilslutning til Haagkongressens Opfordring til de neutrale Staters Regeringer om i Fællesskab at tilbyde Mægling i den nuværende Strid, retter vi hermed til vor egen Regering — i taknemmelig Erkendelse af den Neutralitetspolitik, som hidtil har bevaret vort Lands Stilling udenfor Krigen — en ærbødig og indtrængende Henstilling, om at overveje ved hvilke Midler vort Land bedst kan medvirke til Opnaaelsen af en retfærdig og varig Fred.»

Fredssøndagens Møder fandt Sted paa samme Tid i hele Sverige, de 39 foregik i Kirker. Alt i alt samledes man 343 Steder og der mødte

88,784 Kvinder, som underskrev Resolutionen, foruden at 2,472 andre indsendte deres Underskrifter, da de ikke kunde komme til Møderne.

I Stockholm, hvor Haagerkongressens Delegation overværede Begivenheden, var det nødvendig at skaffe 7 Lokaler foruden et Anneks til Byens største Sal, der rummer 1800, men straks blev fyldt. Blandt dem, der oplæste Talen, fandtes Selma Lagerlöf, Frigga Carlberg og Anna Whitlock. Møderne rundt om i Landet var gennemgaaende ordnede af Valgretsforeningerne.

I Norge har man udsendt et »Opraab for varig Fred«, underskrevet

af Kvinder, hvoraf nogle deltog i Haagkongressen, foruden af kendte Mænd. Blandt de mange Navne findes Randi Blehr, Kristine Bonnevre, Betzy Kjelsberg, Gina Krog og Fernanda Nissen, desuden Castberg, Sigurd Ibsen, Løvland, Chr. Michelsen o. m. a.

Opraabet kræver bl. a. »en tredje Haagerkonferance«, der skal fuldstændiggøre det Fredsopgør af territorial og financier Art, som de krigsførende Magter maa tage Bestemmelse om efter Krigens Slutning.